

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2022-11-21

Diarienummer:
AMN-2022-00020

Handläggare:
Ulrika Grönqvist

Uppföljning vuxenutbildning per november 2022

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Arbetsmarknadsnämnden beslutade 2021-12-20 om en regelbunden verksamhetsuppföljning avseende vuxenutbildningen. Förvaltningen ska rapportera månatligen under 2022.

I bilaga 1 presenteras redovisningspunkter utifrån ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 21 november 2022.

Bilaga 1 – Uppföljning vuxenutbildningen november 2022.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2022-11-21

Diarienummer:
AMN-2022-00020

Handläggare:
Ulrika Grönqvist

Bilaga 1. Uppföljning vuxenutbildning november 2022

Skolverkets ESF-projekt Kombinationsutbildning sfi – en nulägesbild november 2022

Information om projektet

Skolverkets ESF-projekt Kombinationsutbildning sfi genomförs under tidsperioden november 2020 till mars 2023. Medverkande i projektet är fem regioner: Uppsala, Skåne, Västerbotten, Västra Götaland och Gävleborg, samt tre lärosäten: Stockholms universitet, Malmö universitet och Linköpings universitet.

Projektets avsedda resultat

- Identifiera hinder och utmaningar som kombinationsutbildningar är förknippade med, såväl strukturella som operativa hinder och utmaningar.
- Identifiera faktorer som huvudmän, utbildningsanordnare, branscher och andra berörda aktörer lokalt och regionalt kan beakta i planering, organisering och genomförande av kombinationsutbildningar.
- Ta fram rekommendationer på strategisk och operativ nivå kring planering, organisering och genomförande av kombinationsutbildningar.
- Ta fram rekommendationer om hur den nationella nivån kan bidra till en mer likvärdig kombinationsutbildning.

Regionala målsättningar

- Öka samverkan och stärka kopplingen mellan utbildning, arbetsliv och arbetsplatsförlagt lärande
- Säkerställa att utbildningarna utgör ett bidrag till en god kompetensförsörjning och att planering sker i en regional samverkan.
- Skapa förutsättningar för att bedriva utbildningar med kontinuitet och flexibilitet.

En kort sammanfattning av rapporter

I juni 2022 publicerades efter projektets kartläggningsfas fyra rapporter:

- Kartläggning av kombinationsutbildningar – Delrapport inom ESF-projektet Kombinationsutbildning sfi (Skolverket)
- Kartläggning av kombinationsutbildningar med fokus på yrkesutbildning (Martin Lundberg och Ronny Högberg, Linköpings universitet)
- Studie- och yrkesvägledning i kombinationsutbildning (Malin Axelsson och Peter Gladoic Håkansson, Malmö universitet)
- Undervisning inom kombinationsutbildningar (Karin Sandwall, Nationellt centrum för svenska som andraspråk, Stockholms universitet)

I dessa rapporter har olika faktorer att beakta vid genomförande av kombinationsutbildningar framkommit. På nationell nivå skulle likvärdigheten öka genom följande vägledning och stöd:

- Riktlinjer för hur en kombinationsutbildning bör organiseras och genomföras
- Nätverk för språk- och yrkeslärare
- Stöd till arbetsplatser som handleder elever inom kombinationsutbildning
- Stöd för validering ur ett andraspråksperspektiv
- Stödmaterial kring grundläggande färdigheter inom olika yrkesområden
- Stöd för bedömning av elever inom kombinationsutbildning
- Stöd och information kring organisering och genomförande av kombinationsutbildning, inklusive kompetensutveckling
- Tydliggöra den generella studie- och yrkesvägledningen inom kombinationsutbildning

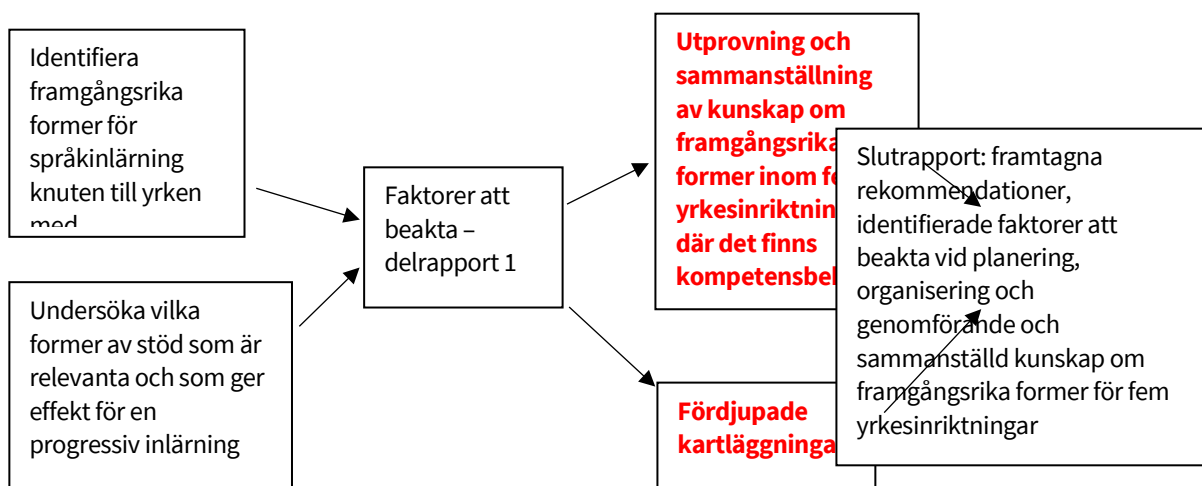
Vad gäller utbildningsplanering och branschsamverkan har framkommit att behovet av samverkan behöver vara förankrat hos lokala utbildningsplanerare. Samverkan kring kombinationsutbildning bör utgå från lokala förutsättningar och befintliga samverkansarenor, men kombinationsutbildningar behöver få särskilt utrymme som stående punkt. Branscher och arbetsgivare behöver tidigt involveras i utbildningsplaneringen, involveringen behöver öka och det behöver finnas en ömsesidig vilja att samverka.

En kombinationsutbildning bör vara sammanhållen och undervisningen bör ske integrerande så långt det är möjligt. Förutsättningar som huvudmän och utbildningsanordnare bör säkra är sådant som utrymme i tid och resurser för lärare, kontinuitet och långsiktighet, tillgång till lämpliga lokaler, tydlighet i vilken utbildning och undervisning huvudmannen vill se, riktlinjer och stöd för samarbetet lärare emellan – vad som ska integreras och hur. Lärare behöver ha tydligt ansvar och tydliga roller i genomförandet av utbildningen.

Vägledning bör i högre utsträckning än idag ses som hela verksamhetens ansvar. Man bör överväga renodling och förtydligande av vägledaruppdraget. En rekommendation är också att införa individuellt vägledningssamtal som obligatorisk del inför antagning till en kombinationsutbildning. Organisatoriska förutsättningar för en väl fungerande samverkan mellan vägledare och lärare bör skapas för integrerad generell vägledning. Det bör inte vara upp till enskilda medarbetare att skapa samverkan.

Var är vi nu?

Baserat på vad som framkommit under projektets kartläggningsfas genomförs nu fördjupad kartläggning samt utprovningar av rekommenderade arbetssätt i fem olika utbildningar (en i varje deltagande region). Vad gäller studie- och yrkesvägledning och frågor om branschsamverkan genomför Malmö respektive Linköpings universitet djupintervjuer inom regionalt vald utbildning. Nationellt centrum för svenska som andraspråk (Stockholms universitet) ger nu under hösten och våren den valda utbildningen en speciellt för utbildningen anpassad kurs om undervisning i kombinationsutbildning.

En bild av var vi befinner oss

Utprovning på Movant

I Uppsala har vi valt att fokusera på byggutbildningar som kombineras med sfi eller sva. Dessa finns här hos utbildningsanordnaren Movant. Den i projektet deltagande gruppen från Movant består av språklärare, yrkeslärare och rektor. Eleverna i aktuell kombinationsutbildning har yrkesinriktningen träarbetare och det finns i gruppen elever på sfi D-nivå och sva grund 3-nivå.

Tillsammans med kursledaren från Nationellt centrum för svenska som andraspråk har de valt att fokusera på att utveckla *integrerande lärandemål*, dvs att utifrån kursplaner för både språk- och yrkesutbildning kunna formulera gemensamma mål samt innehåll och bedömning som täcker både yrkes- och språkdelen av elevernas utbildning. Detta är viktigt för en integrerande undervisning och kräver ett gediget jobb av inblandade lärare, även om det i slutändan upplevs som tidssparande och mycket positivt för både lärare och elever. Projektdeltagarna på Movant är mycket nöjda med denna utbildning, som innefattar både gruppträffar, handledning och stöd och tips om lämplig litteratur och annat material.

Framtid

Utprovningarna pågår t o m februari 2023. Arbeta med regionala slutrapporter för projektet Kombinationsutbildning sfi pågår för närvarande, och nationell slutrapport för projektet ska skrivas under februari 2023. Regionala spridningskonferenser planeras för februari 2023.